

Justitsministeriet

Sendt til: forvaltningsretskontoret@jm.dk
CC til: mopp@jm.dk

JM j.nr. 2021-7610-0012.

Vesterbrogade 32
1620 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

Dato 16. august 2022

Dok.nr. D-2022-028497

Høringsvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om offentlighed i forvaltningen, forvaltningsloven og forældelsesloven (Styrket beskyttelse af offentligt ansatte i sager om aktindsigt m.v.)

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringsvar. Dette høringsvar er udarbejdet i samarbejde med Danske Advokaters fagudvalg for ansættelsesret.

Overordnede bemærkninger

Lovforslaget har blandt andet til formål at styrke beskyttelsen af offentligt ansatte i sager om aktindsigt.

Det skal efter lovforslaget gøres ved betydeligt at sænke tærsklen for, hvornår en anmodning om aktindsigt må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, og ved at ændre offentlighedslovens regler om aktindsigt i personalesager, så adgangen til at tilbageholde den offentligt ansattes navn udvides.

Danske Advokater støtter forebyggelse og tiltag mod at offentligt ansatte udsættes for chikane. Det er i den forbindelse vigtigt at holde sig for øje, at offentlighed i forvaltningen er et væsentligt grundprincip, der ikke unødigt bør foretages indskrænkninger i.

Danske Advokater er umiddelbart positivt indstillede overfor lovforslaget, idet Danske Advokater har noteret sig, at myndigheden fortsat vil skulle lave en konkret vurdering af, om en anmodning om aktindsigt må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål eller lignende, og at lovforslaget ikke har til formål at afskære anmodninger om aktindsigt, der søger at afdække ulovligheder eller uregelmæssigheder, eller som ledsages af kritik af myndigheden eller dens ansatte.

Danske Advokater har samtidig noteret sig, at den foreslåede adgang til at undtage navne på offentligt ansatte som det klare udgangspunkt kun vil kunne anvendes på offentligt ansatte i borgernære funktioner og kun helt undtagelsesvist på ansatte i chefstillinger, at lovforslaget ikke har til hensigt at begrænse pressens eller forskeres adgang til at søge aktindsigt og kun helt undtagelses vil kunne anvendes til at begrænse journalister og forskeres adgang til aktindsigt, og at en part i en

afgørelsessag altid vil kunne få oplyst navnet på den ansatte, der har godkendt afgørelsen.

Danske Advokater bekymrer sig imidlertid over, at det fremgår af lovforslaget, at den offentligt ansattes egen vurdering af, om udlevering bør ske, bør tillægges betydelig vægt. Der står i bemærkningerne:

”Det forudsættes i den forbindelse, at såfremt den ansatte udtaler sig imod udlevering af den pågældendes navn, og dette er nærmere begrundet, vil myndigheden som udgangspunkt skulle nægte at udlevere oplysninger om den ansattes navn”.

At den enkelte ansatte på den måde gives betydelig råderet over, hvorvidt oplysningerne skal udleveres, skaber en risiko for en meget skønspræget og uensartet restanvendelse – også internt i den enkelte myndighed. Det er således Danske Advokaters opfattelse, at såvel lighedsgrundsætningen som retssikkerhedsmæssige hensyn tilsiger, at aktindsigtsanmodninger, der er fremsat under objektivt sammenlignelige omstændigheder, i udgangspunktet bør behandles ens, uanset at de berørte ansatte subjektivt ikke er lige trygge ved en eventuel udlevering af oplysningerne, og at medarbejderens egen opfattelse alene bør tillægges vægt, men ikke betydelig vægt.

Danske Advokater hæfter sig i den forbindelse ved formuleringen i de specielle bemærkninger til § 1, nr. 2, om:

”At der skal være tale om »væsentlige hensyn« til den ansattes tryghed indebærer navnlig, at ikke ethvert hensyn til den ansattes tryghed kan medføre, at udlevering nægtes. En helt generel og ubegrundet tilkendegivelse fra den ansatte om, at udlevering af den pågældendes navn vil udløse en følelse af utryghed hos den ansatte, vil således ikke vil være tilstrækkelig. Tilsvarende vil den omstændighed, at den aktindsigtssøgende tidligere har udtalt sig i en lidt hård eller ubehagelig tone over for den ansatte, eller at der foreligger en uoverensstemmelse mellem den ansatte og den aktindsigtssøgende, normalt ikke være tilstrækkeligt til at nægte indsigt i den ansattes navn.

Danske Advokater opfordrer til, at denne væsentlighedsbetragtning bliver fremhævet mere tydeligt under de almindelige bemærkninger.

Danske Advokater bekymrer sig endvidere over, at det ikke klart fremgår af de specielle bemærkninger til lovforslagets § 2, nr. 1, at afslag på partsaktindsigt i medfør af den foreslåede undtagelse alene vil kunne ske i det omfang, det er nødvendigt for at imødegå risikoen for chikanøse eller retsstridige handlinger.

Det fremgår således ikke tydeligt af lovforslaget, om en sådan anmodning vil kunne afslås helt, hvorved parten nægtes adgang til alle oplysninger i sin egen sag, eller om det alene er oplysninger om eksempelvis den ansattes navn og andre oplysninger, der kan bruges i chikanøjemed, der vil kunne afslås udleveret. Danske Advokater bemærker i den forbindelse, at det er indgribende og retssikkerhedsmæssigt problematisk helt at afskære retten til aktindsigt i sager, hvor den aktindsigtsanmodende er part, uanset at den aktindsigtsanmodende tidligere har optrådt chikanøst overfor forvaltningen og muligvis ønsker at gøre det igen.

Danske Advokater vil derfor foreslå, at formuleringen af lovforslagets § 2, nr. 1, ændres til:

»Stk. 2. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 9 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås helt eller delvist, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt eller chikanøst formål el.lign.«”

Tilføjjelsen ville tydeliggøre, at anmodningen alene kan begrænses i det omfang, det er relevant for at imødegå risikoen for et retsstridigt eller chikanøst formål. Tilsvarende vil tydeliggørelsen kunne tjene til at imødegå uberettiget kritik af ændringerne.

Afsluttende bemærkninger:

Danske Advokater takker for muligheden for at afgive høringssvar, og vi står altid gerne til rådighed for uddybende spørgsmål eller dialog.

Med venlig hilsen

Charlotte Hvid Olavsgaard
Specialkonsulent
cho@danskeadvokater.dk